

Posudek vedoucího na práci Terezy Svobodové

Německá politika cesta Ukrajiny k nepodepsání asociační dohody.

IMS FSV UK, léto 2017

Autorka si vybrala dosud málo probádané téma role Německa v procesu jednání o asociační smlouvě s Ukrajinou v letech 2007-2013. Staví si nejen otázku, jak Německo k dané otázce přistupovalo, ale také jak lze jeho politiku interpretovat. Používá přitom dva alternativní interpretační koncepty – rozšířený pohled na německou politiku jako na politiku „civilní mocnosti“ a jako alternativu pohled na Německo jako na geo-ekonomickou mocnost.

Autorka pracuje s ideálně typickými charakteristikami obou konceptů a usuzuje na základě analýzy řečových aktů vrchních politických představitelů a vedoucích činitelů klíčových vládních institucí, zda se německá politika chovala v souladu s těmito charakteristikami.

Práce má logickou strukturu, postupuje od obecných otázek k samotné analýze, která jí umožňuje zodpovědět postavené otázky. V úvodu vhodně zařazuje téma do širšího kontextu a do literatury o německé zahraniční politice obecně. Definuje své výzkumné otázky, představuje svou metodologii jako disciplinovanou interpretativní studii, stručně charakterizuje oba alternativní koncepty a způsob, jak s nimi bude pracovat.

První teoretická část se pak věnuje teorii rolí a následně podrobněji představuje oba alternativní přístupy k tématu německé role v procesu jednání o asociační dohodě EU-Ukrajina. Autorka rovněž představuje instrument asociační dohody.

Druhá část správně definuje hlavní prvky německé politiky vůči zemím mezi německými hranicemi a Ruskem a vytváří tak pozadí pro analýzu zvoleného tématu.

Třetí část se věnuje rozboru jednotlivých instrumentů politiky EU vůči východní Evropě a ukazuje, jak k nim přistupovala SRN, jak se podílela na jejich vývoji a uplatnění. Ve svém vyznění je věcně kritická, ukazuje nejen na politické zadání, ale zejména na nedostatky v koordinaci a omezenou účinnost, jakou tyto instrumenty měly.

Čtvrtá část práce je klíčová, protože přináší podrobný, chronologicky uspořádaný rozbor vývoje jednání o asociační dohodě s Ukrajinou, přístupech SRN a jejich interpretaci v řečových aktech vybraných aktérů. Autorka podrobně sleduje měnící se dynamiku jednání a vztahu k tématu na straně SRN/EU, stručně ale také na straně Ukrajiny a Ruska. V závěru čtvrté části autorka provádí diskusi představených výsledků z hlediska konceptů civilní a geo-ekonomické mocnosti. Závěr pak práci sumarizuje a odpovídá na postavené otázky. Autorka přitom prezentuje velmi diferencovaný obraz, který odráží převažující tendenci německé politiky chovat se a interpretovat své chování v souladu s konceptem civilní mocnosti. Ukazuje ale i na oblast energetické politiky jako na příklad, kde německá politika překračuje rámce civilní mocnosti a realizuje vlastní zájmy s malým ohledem na postoje svých partnerů a blíží se tak pojetí geo-ekonomické mocnosti.

Autorka zpracovala převážně bohatě argumentovanou empirickou práci, která zejména rozsahem zpracovaných dokumentů převyšuje běžnou diplomovou práci. Postupuje systematicky a sestavuje

tak plastický obraz německé politiky a její interpretace německými aktéry, který je přesvědčivý a užitečný jako východisko pro další práci na tématu. Práce vhodně doplňuje rostoucí počet titulů věnovaných primárně reakci Německa na rusko-ukrajinský konflikt.

Práce je psána dobrým jazykem obsahuje minimum formálních chyb. Mezi jednu z nich ovšem patří to, že autorka neuvádí v poznámkách pod čarou ani v seznamu literatury u řady prací/dokumentů rok/datum jejich vzniku, ale např. jen datum stažení.

Doporučuje se přijmout práci T. Svobodové k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby ji ocenit známkou výborně (1).

JUDr. Vladimír Handl, CSc.

15. 6. 2017

KNRS IMS FSV